

HOOFDSTUK 1

Doelstelling

Dit sociaal veiligheidsplan beschrijft ons beleid voor een veilige school voor onze leerlingen. Alle betrokkenen bij onze school (schoolleiding, leerkrachten, adviesraden) blijven op deze wijze erop gericht om structureel en systematisch aandacht te schenken aan een veilige omgeving en veilig gedrag voor onze leerlingen. Het betreft een samenhangende set van maatregelen zowel gericht op preventie als op het afhandelen van incidenten, ingebed in het pedagogisch beleid van onze school.

Dit sociaal veiligheidsplan heeft de volgende vier functies:

- **Beschrijving** van de visie op sociale veiligheid en daaruit voortvloeiende uitgangspunten (hoofdstuk 1 en 2);
- **Verwijzing** naar onderliggende documenten waarin aspecten van sociale veiligheid nader omschreven en uitgewerkt zijn (bijlagen);
- **Realisering** van het sociaal veiligheidsbeleid tijdens de komende jaren (hoofdstuk 3);
- **Verantwoording** (intern en extern) over het sociaal veiligheidsbeleid in de school door middel van de uitwerking op welke wijze er binnen de school wordt gemonitord (hoofdstuk 4).

1.1 Afbakening

Een veilig schoolklimaat ziet niet enkel op *sociale* veiligheid voor leerlingen. Een veilig schoolklimaat bestaat uit sociale en ruimtelijke veiligheid van leerlingen en sociale en ruimtelijke veiligheid van het personeel. Het beperkt zich niet enkel tot het schoolgebouw, maar betreft ook de directe omgeving.

In dit sociale veiligheidsplan beperken we ons echter tot de *sociale* veiligheid van *leerlingen* op school. Dit is in lijn met het doel van de wet Sociale veiligheid. Wet¹ 'Zorgplicht veiligheid op school', zoals beschreven in art. 4c van de Wet op het Primair Onderwijs

Het plan is een nadere uitwerking van een specifiek domein van het totaal kader van 'Schoolklimaat'. In ons schoolplan staat beschreven wat we verstaan onder een veilig schoolklimaat. Op het specifieke punt – sociale veiligheid voor leerlingen – gaan we binnen dit plan dieper in. De visie en werkwijze die in het schoolplan worden beschreven, worden in dit plan nader uitgewerkt. Zie 5.2. Schoolplan 2019-2023.

1.2 Begripsbepaling

De term 'sociale veiligheid' vatten wij op als volgt: veilig gedrag binnen het pedagogisch klimaat van de school, gekenmerkt door de Bijbelse opdracht van liefde en respect voor de naaste. De school werkt aan dit veilige gedrag door een samenhangende set van maatregelen zowel gericht op preventie als op het afhandelen van incidenten, ingebed in het pedagogisch beleid van de school.

De term 'sociale veiligheid' is volgens ons nauw verbonden met de term 'pedagogisch klimaat'. Veilig gedrag dat gekenmerkt wordt door liefde en respect voor de naaste is immers niet te realiseren zonder een gezond pedagogisch klimaat.

Om vorm te geven aan sociale veiligheid is activiteit nodig op de volgende velden:

1. Gezamenlijk ontwikkelde en gekende visie, kernwaarden en doelen. (Hoofdstuk 1 en 2)

¹ <http://www.schoolenveiligheid.nl/wp-content/uploads/2015/09/Wet-sociale-veiligheid-op-school.pdf> en de memorie van toelichting: <http://www.schoolenveiligheid.nl/wp-content/uploads/2015/09/Memorie-van-toelichting-wet-sociale-veiligheid.pdf>. De PO- Raad en de VO-Raad hebben een actieplan opgesteld, dat je kunt vinden via deze link: https://www.poraad.nl/files/140930_actieplan_sociale_veiligheid_op_school.pdf.

2. Positief pedagogisch handelen; ondersteunende houding, voorbeeldgedrag, verbindende relaties; (hoofdstuk3.1)
3. Preventieve activiteiten en programma's in de school, gericht op leerlingen, ouders en personeel; regels en afspraken; (hoofdstuk3.2)
4. Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's; audits en monitoring; (hoofdstuk 3.3)
5. Scheppen van voorwaarden, beleggen van taken, samenwerken met partners buiten de school; (hoofdstuk 4)

De onderwijsinspectie geeft in het waarderingskader² 2017 aan welke standaarden zij wil gaan hanteren m.b.t. een veilig schoolklimaat.

2.
<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderzoekskaders/documenten/publicaties/2016/10/17/onderzoekskader-2017-po-en-vve>.

HOOFDSTUK 2

Visie

Het werken aan de vier beschreven doelen van sociale veiligheid geven wij als school vorm vanuit onze Bijbelse identiteit. Dit betekent dat de Bijbel ons Kompas is Dat richting geeft voor ons denken en handelen rondom sociale veiligheid. De Bijbel is ons Kompas, omdat het in de eerste plaats leert wie wij, mensen, zijn: zondige en onvolmaakte schepselen. Dit gegeven is belangrijk, omdat sociale veiligheid daarmee de veiligheid van zondige en onvolmaakte schepselen betreft. In de tweede plaats beschrijft de Bijbel onze verantwoordelijkheid ten opzichte van God, ten opzichte van elkaar en ten opzichte van onszelf. Deze verantwoordelijkheden concretiseren wat sociale veiligheid is en hoe dit kan worden bevorderd. Beide aspecten, namelijk ons mensbeeld en onze verantwoordelijkheden, zijn daarmee dusdanig van belang, dat deze hieronder nader worden uitgewerkt.

2.1 Mensbeeld

De mens is geschapen als een sociaal wezen: hij leeft in relatie tot anderen. Nu klinkt deze definiëring van de mens positief, terwijl de Bijbel ook de keerzijde van het menselijke beschrijft. Alhoewel de Schepper de mens goed en volmaakt in relatie tot God, anderen en zichzelf schiep, is de mens door ongehoorzaamheid zondig en onvolmaakt geworden. Hierbij moet worden opgemerkt dat God de mens dagelijks Zijn algemene genade meedeelt, waardoor de mens bewaard kan worden voor allerlei zonde. Van het Goddelijk beeld is in de mens echter weinig overgebleven: 'hij heeft verloren al zijn uitnemende gaven, die hij van God ontvangen had, en heeft niet anders overig behouden dan kleine overblijfselen daarvan, dewelke genoegzaam zijn om den mens alle onschuld te benemen' (DL, Art. 14). In tegenstelling tot humanistische denkers die een positief mensbeeld voorstaan, wordt het Bijbels beschreven mensbeeld daarom ook wel 'negatief' genoemd.

2.2 Bijbelse opdracht

De onvolmaakte en schuldige mens wordt door God evenwel rechtvaardig behandeld: Hij eist Zijn beeld terug van al Zijn schepselen. De mens heeft immers zelf gekozen voor het gehoorzamen van de duivel boven het gehoorzamen van God. Het gevolg is dat de mens een Bijbelse opdracht heeft die onmogelijk in eigen kracht kan worden vervuld. Deze Bijbelse opdracht is allesomvattend verwoord in Mattheüs 22:37-39: 'Gij zult liefhebben den Heere, Uw God, met geheel uw hart, en met geheel uw ziel, en met geheel uw verstand. Dit is het eerste en het grote gebod. En het tweede aan dit gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.' Vanuit deze tekst blijkt dat de Bijbelse opdracht tweeledig is, namelijk in de eerste plaats liefde tot God en in de tweede plaats liefde tot de naaste. De liefde tot God is de uitnemendste liefde.

Het liefhebben van de naaste is het tweede deel van de Bijbelse opdracht. Volgens Calvijn leert 'de Heilige Schrift dat de mens niet in aanmerking moet nemen wat mensen op zichzelf genomen verdienen, maar dat zij allen op het beeld van God moeten letten. Daaraan is eenieder namelijk alle vormen van eerbied en liefde schuldig.' De mens heeft dus de Goddelijke opdracht zijn naasten lief te hebben als zichzelf. De omgang met de naaste moet de kenmerken dragen van Gods beeld.

Gezien het beschreven negatieve mensbeeld kan de mens zowel de liefde tot God als de liefde tot de naaste niet volmaakt uitdragen. Daarom zegt Gods Woord ook: 'Wij struikelen allen in vele' (Jak. 3:2). Al is de mens gevallen en onvolmaakt, de eis blijft liggen om God en ons naaste lief te hebben. Sociale veiligheid dient vanuit het besef van deze menselijke onmogelijkheid enerzijds en Bijbelse opdracht en verantwoordelijkheid anderzijds te worden benaderd.

2.3 Gods Woord over sociale veiligheid

De Bijbel bevat geen passages die specifiek op sociale veiligheid ingaan, maar geeft wel richting voor het dagelijks leven. Anders gesteld: de Bijbel beschrijft allerlei Bijbelse waarden voor het dagelijks leven.

De Bijbel beschrijft verschillende waarden die sociale veiligheid betreffen. Zij fungeren als ethisch kompas en zijn de kern van de cultuur binnen de school. Het team van de Augustinusschool heeft gekozen voor de volgende kernwaarden:

- (Naasten)Liefde
- Verdraagzaamheid
- Verantwoordelijkheid
- Trouw
- Zelfverloochening
- Gehoorzaamheid
- Respect
- Gezag

Bovengenoemde kernwaarden willen we in afhankelijkheid van God, door geloof en gebed, als uitgangspunt nemen bij ons handelen in de school. Daarbij dient aangetekend te worden dat deze kernwaarden in eeuwigheidsperspectief staan. Het werken vanuit deze kernwaarden gebeurt nu nog in alle gebrek, maar straks zijn zij volkomen en volledig onze uitgangspunten. Ook het opvoeden van de kinderen staat in hetzelfde eeuwigheidsperspectief.

2.4 Sociale veiligheid in de praktijk

Sociale veiligheid begint feitelijk met de vorming van het geweten. Het is daarom van het grootste belang dat kinderen van jongs af thuis én op school wordt ingescherpt wat tijdloze Bijbelse waarden zeggen over 'ruimte voor jezelf' en 'ruimte voor de ander'.

Om het voor de leerlingen concreet te maken hoe dit Bijbels sociaal veilige gedrag eruitziet, is het raadzaam de waarden te vertalen naar gedragsregels. Hierbij moet niet worden gedacht aan conditionerende regels, dat wil zeggen: regels die bepaald gedrag uitlokken, waarna het gedrag wordt gestraft of beloond. Leerlingen moeten zich namelijk altijd en overal sociaal veilig leren gedragen, ook daar waar geen controle is. Zij kunnen sociaal veilig gedrag alleen altijd en overal vertonen wanneer zij de verantwoordelijkheid hebben leren dragen voor hun eigen gedrag. De regels die hen worden aangeleerd voor sociaal veilig gedrag moeten uiteindelijk leiden tot het vergroten van dit verantwoordelijkheidsgevoel. De regels moeten dus gewetensvormend van aard zijn. Dat houdt in dat er op school en in de klas regels moeten gelden die Bijbels onderbouwd worden, waardoor het geweten wordt aangesproken. Overtreding van de regels betekent dat het geweten moet worden gewekt door straf te geven. Tegelijkertijd is het gedragen volgens de regels reden tot bemoediging: versterking van de wil om overeenkomstig het geweten te (blijven) handelen.

Een voorbeeld van een gewetensvormende regel die op onze school is opgesteld ter bevordering van sociale veiligheid: 'Wij zorgen voor elkaar.' Deze regel vloeit voort uit het al eerder geciteerde gedeelte uit Mattheus 22:37-39.

HOOFDSTUK 3

Pedagogisch handelen en preventieve activiteiten

3.1 Aanpak- Pedagogisch handelen

Nu in hoofdstuk 2 onze visie op sociale veiligheid is beschreven, kan nader worden beschreven hoe het realiseren van sociale veiligheid binnen onze school wordt aangepakt. Zoals eerder genoemd benaderen wij deze aanpak vanuit het bredere kader 'pedagogisch klimaat'. De sociale veiligheid krijgt namelijk vorm in een positief pedagogisch klimaat met een aanpak die gericht is op preventie van pesten.

3.1.1 Kwalitatief goed onderwijs geven

Het pedagogisch klimaat kan niet los gezien worden van de leeromgeving. Kwalitatief goed onderwijs, willen we als eerste noemen, omdat we ervan overtuigd zijn dat de school een effectieve leeromgeving dient te zijn. Goed onderwijs geven, effectieve didactiek en doelmatig klassenmanagement zijn voorwaarden voor een goed leer- en leefklimaat op school. In het schoolplan wordt onze onderwijspraktijk volledig beschreven; we volstaan hier met een verwijzing naar dat schoolplan. Zie 5.2 schoolplan 2015-2019

3.1.2 Aanpak vanuit onze pedagogische opdracht

Veelal wordt in het christelijk/reformatorisch onderwijs de omschrijving gehanteerd die J. Waterink gaf voor de pedagogische opdracht van christelijke scholen:

“De door God geschapen kinderen op te voeden en te onderwijzen, in afhankelijkheid van de zegen des Heeren, tot een zelfstandige, God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheid, geschikt en bereid om al de gaven, die hij van zijn Schepper ontving, te besteden tot Zijn eer en tot heil van het schepsel, in alle levensverbanden waarin God hem plaatst.”

De Augustinusschool heeft deze opdracht als volgt verwoord: “Ons primaire doel is onderwijs te geven dat hiermee overeenstemt. Dat houdt in de eerste plaats in dat we de kinderen opvoeden en onderwijzen om te leven tot eer van God. Onder opvoeden verstaan we iemand begeleiden tot een zelfstandige persoonlijkheid. Het onderwijzen is hierbij een middel in de opvoeding.”

In de Bijbel is de opvoeding een opdracht waar een belofte aan verbonden is (Spr. 22:6) Voor de sociaal-emotionele vorming van het kind is de wet van God het belangrijkste richtsnoer: Gij zult liefhebben de Heere uw God... Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Hierbij staat de liefde als grondhouding centraal. Samenvattend is de mens een relationeel wezen, dat verantwoording schuldig is aan zijn Schepper en dat verantwoord, vanuit de liefde, moet leren omgaan met zijn naaste.

3.1.3 Pedagogisch klimaat

Op de Augustinusschool vinden we bij het creëren van een gunstig pedagogisch klimaat de volgende punten van belang:

- Kinderen betrekken bij het onderwerp/ reflectie. Het is van belang dat de kinderen inzien waarom er gewerkt wordt aan sociale veiligheid. Het onderwerp moet ook voor hen een issue zijn of worden.
- Gekaderd informeel zijn. We tutoyeren elkaar, maar de kinderen brengen we bij dat zij 'u' zeggen tegen de leerkrachten.
- Spontaniteit: we spreken op de gang bijv. iemand aan van wie we weten dat hij het moeilijk heeft of juist iets moois heeft meegemaakt. Dit heeft ook te maken met het waarderen van elkaar.
- Toegankelijkheid: Als we spontaan naar elkaar willen reageren, dienen we toegankelijk te zijn voor het maken van contact. Spontane reacties kunnen op den duur achterwege blijven als er bot op wordt gereageerd door anderen.
- Bemoedigen van gewenst gedrag door voorleven en benoemen.
- Succes vieren. Als er doelen bereikt zijn, moeten dat ook uitgedragen worden, bijv. via de nieuwsbrief naar de ouders, maar ook via klassengesprekken met de kinderen.
- Regels bieden duidelijkheid en scheppen orde in de samenleving. De school is een samenleving in het klein, wat betekent dat ook hier regels moeten zijn.
- Iedereen staat achter dezelfde regels. Het kan niet zo zijn dat leerkracht a een regel wel stelt en kinderen daaraan houdt en leerkracht b trekt daarin zijn eigen plan.
- Alle leerkrachten zijn verantwoordelijk voor de hele school/ alle kinderen. Als in een algemene ruimte een kind grensoverschrijdend gedrag vertoont, spreekt de leerkracht, die hiermee geconfronteerd wordt, het kind hierop aan, ongeacht of dit kind bij hem in de groep zit of niet.
- Eigenheid: Iedereen die werkzaam is op de Augustinusschool dient de grondslag en de visie van de school te onderschrijven. Alle personeelsleden voelen zich thuis binnen de schoolcultuur. Als dit zo is, impliceert dit dat je op deze school jezelf mag zijn. En dat niet iedereen precies hetzelfde moet zijn als alle andere collega's.

In bovenstaande is veel gezegd over gedrag of de attitude van leerkrachten. Genoemde punten gelden evenzeer voor leerlingen onderling op hun niveau.

3.1.4 Regels en afspraken

De kracht van gedragsregels schuilt in het feit dat we *schooleigen* gedragsregels opstellen.

Gedragsregels zijn afhankelijk van het draagvlak van alle betrokkenen. Door met elkaar na te denken en besluiten te nemen over regels ontstaat er draagvlak voor schooleigen (gedrag)regels. Hoe groter het draagvlak, hoe effectiever de regels. Regels zijn op deze manier een uiting van de door ons gewenste schoolcultuur. We betrekken daarom ook leerlingen in de klas bij het opstellen van klassenregels door hen mee te laten denken. De manier waarop regels geïmplementeerd worden is bepalend voor de effectiviteit ervan.

In de literatuur worden de volgende kenmerken van regels geformuleerd:

- De regel is concreet geformuleerd.
- De regel heeft betrekking op waarneembaar gedrag.
- De regel is positief geformuleerd.
- De regel is te begrijpen en eenvoudig geformuleerd.
- De regel is in de wij-vorm geformuleerd.
- De regel is situatie-overstijgend.
- De regel is te handhaven.
- De regel is voorzien van een sanctie en er is vastgelegd wie sanctioneert.

Om regels en afspraken in de hoofden van iedereen te krijgen en te houden is voortdurend informeren van alle betrokkenen over de regels noodzakelijk. Een aantal algemene schoolregels weergegeven:

- God liefhebben boven alles en de naaste als jezelf (zie 3.1.2)
- Zorg goed voor elkaar
- Wees gehoorzaam en beleefd
- Spelen moet gezellig zijn
- Zorg goed voor eigen en andermans spullen
- We praten en lopen rustig in de gang

De hoofdregel is 'We zorgen voor elkaar'. De regels worden gevisualiseerd op publicatieborden in de gangen. Aan het begin van het schooljaar maakt elke groep klassenregels. Deze gelden voor het hele schooljaar en de leerkracht kan er telkens weer op terug komen. Een aantal van de regels die de klassen hebben gemaakt hangen op de SoVa borden.

Ook al zijn alle afspraken en regels bij iedereen bekend, dan nog zal het regelmatig voorkomen dat de ene leraar een regel anders toepast dan de andere leraar. In een open en ondersteunende cultuur die gericht is op gezamenlijke verantwoordelijkheid ontstaat hierover regelmatig een gesprek. Dit is nodig om te komen tot afstemming, aanscherping en bijstelling van de gemaakte afspraken.

3.1.5 Consequenties van ongewenst gedrag

Passend bij onze visie volgt er een consequentie op regels die overtreden worden, waarbij we altijd streven naar herstel van de relatie. In de dagelijkse opvoedingspraktijk wordt veel gebruik gemaakt van straffen en belonen als middelen om gedrag te sturen. Omdat we ons willen richten op de vorming van het geweten, vinden we straffen en belonen als puur conditionerende maatregelen te smal. Uitgaande van de kernwaarde liefde, willen we uitdrukking geven aan het Bijbelse begrip 'tucht' zoals dat genoemd wordt in het boek Spreuken. Hoewel 'tucht' in onze maatschappij een negatieve gevoelswaarde heeft gekregen, geeft het begrip tucht in werkelijkheid helder weer hoe het geweten gevormd dient te worden, zodat het kind uit eigen verantwoordelijkheid naar Gods wetten gaat leven.

Als de regel niet gehouden wordt dan volgen straf, schuld en vergeving en uiteindelijk weer liefde. Bij de christelijke opvoeding is straffen en bemoedigen een deel van het liefdevol tuchtigen tot gehoorzaamheid.

Na een overtreding van een (school)regel zal de opvoeder dus een consequentie (c.q. straf) moeten opleggen. Vuistregel is dat het opleggen van de straf is voorafgegaan door een waarschuwing. Na uitvoering van de straf volgt altijd een gesprek en herstel van de relatie. Omdat we hoge (lees: positieve) verwachtingen hebben van de leerlingen, maken we bewust geen schoolbrede bindende afspraken over de strafmaatregelen die opgelegd worden. De maatregel moet passen bij de persoon die de straf geeft en die de straf krijgt. Er dient rekening gehouden te worden met aard, leeftijd en ontwikkeling van het kind. Dat betekent ook dat we rekening houden met leerlingen die een (al of niet gediagnosticeerde) gedragsstoornis hebben. Een diagnose kan het gedrag verklaren, maar niet rechtvaardigen. Ook een leerling met een gedragsstoornis heeft recht op een passende strafmaatregel.

Voor het geven van straf, hanteren we wel de volgende vuistregels.

- Het gedrag van de leerkracht dient voorspelbaar te zijn.
- De straf is altijd voorafgegaan door een duidelijke waarschuwing.
- Blijf rustig, beheerst en zakelijk.
- Geef de straf direct na de overtreding en vertel hoelang het duurt.
- Zeg duidelijk waarom je straft en welke regel er overtreden is.
- Straf in verhouding met de overtreding.
- Houd het privé als dat kan, maar stap daarvan af als dat nodig is.
- Bij herhaling worden ouders op de hoogte gesteld door de leerkracht
- Bij nogmaals herhaling wordt bij de straf een gesprek gevoerd met de ouders. Het is voor leerlingen van belang dat zij op de hoogte zijn van deze volgende fase in de strafmaat.

Wanneer bepaalde overtredingen veel voorkomen, is het wel van belang dat uit het oogpunt van rechtvaardigheid de strafmaat van de verschillende collega's op elkaar afgestemd wordt. Tegelijkertijd dient deze afstemming gepaard te gaan met een bezinnend gesprek over de vraag hoe het komt dat een bepaalde regel veelvuldig wordt overtreden. Dit gesprek zal moeten leiden tot (1) meer aandacht geven aan de regel, of (2) aanpassing van de situatie, of (3) aanpassing van de regel.

In het uiterste geval is er sprake van verwijdering en is herstel van de opvoedkundige relatie niet meer mogelijk. Het protocol voor verwijdering en schorsing zie 4.3 protocollen.

3.1.6 Samenwerking met ouders

Ouders, leerlingen en personeel zijn samen verantwoordelijk voor het pedagogisch klimaat. De relaties binnen de school worden sterker als er duidelijke afspraken over onderlinge communicatie zijn en er bij ouders en leerlingen commitment is met het beleid van de school en er goed en enthousiast leiderschap is.

Bij grensoverschrijdend gedrag blijken schoolbrede interventies die niet alleen gericht zijn op de individuele leerling maar ook op de schoolomgeving, de thuisomgeving en leeftijdsgenoten het meest effectief om herhaling van dit gedrag te voorkomen.

Bedenk wel dat betrokkenheid van ouders en leerlingen ook aandacht nodig maakt voor de competenties van het personeel op dit punt en aandacht vraagt bij het inrichten van taken en verantwoordelijkheden in de organisatie.

Opvoeding vindt niet alleen plaats binnen het gezin, maar juist ook in de bredere gemeenschap van school, kerk en samenleving. Het bewustzijn daarvan moet ons stimuleren om zowel ouders als scholen op te roepen tot betrokkenheid bij elkaar. Bij ouderbetrokkenheid gaat het niet alleen om het cognitieve leren maar ook om de opvoeding in de meest brede zin van het woord. Zie bijlage 1

Een school die zich reformatorisch noemt en daarmee aangeeft zich ook op opvoeding/vorming te richten, moet zich bewust zijn dat daarmee de samenwerking met ouders (ouderbetrokkenheid) belangrijker wordt. Zie schoolgids hoofdstuk 5 en beleidsplan ouderbetrokkenheid algemeen/leerkrachten/protocollen/ouderbetrokkenheid

3.2 Preventieve activiteiten

Door het aanbieden van activiteiten, programma's en voorlichting gericht op veilig gedrag en het voorkomen van onveilig gedrag, wordt de sociale veiligheid op school en daarbuiten versterkt en wordt de weerbaarheid tegen onveilige situaties vergroot. Vanwege de menselijke neiging tot het kwade, zal positief gedrag proactief moeten worden aangeleerd. Zoals genoemd is de basisaanpak het bemoedigen van gewenst gedrag door voorleven en benoemen.

3.2.1 Sociale emotionele vaardigheden

Positief sociaal gedrag van leerlingen bevordert de veiligheid op school. De school besteedt in de lessen aandacht aan het aanleren van een positieve manier van omgaan met elkaar, het nemen van beslissingen, het constructief oplossen van conflicten, open te staan voor verschillen tussen mensen en weerbaarheid. Leerkrachten en ouders zijn hierbij rolmodel.

Zoals er op didactisch gebied planmatig wordt gewerkt, zo willen we ook voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen zoveel mogelijk planmatig handelen. We volgen een weekschema voor de lessen uit de methode "Hun sociale talenten". Zie bijlage 2.

Verder zijn we ons vorig schooljaar meer gaan richten op groepsvorming. Dit staat ook aangegeven op ons weekschema. We hebben nu de basis daarvoor gelegd en willen ons de komende tijd daar meer in gaan scholen en verdiepen.

Aan het begin van het schooljaar gaan we bewust met deze fasen aan de slag.

1^e twee weken: **Forming**: Kennismaking en oriëntatie.

2^e tot 4^e week: **Norming**: Gemeenschappelijke normen over wat wel en niet gewenst is.

4^e tot 8^e week: **Storming**: Strijd om invloed en bepaling van eigen plaats in de groep.

8^e week en later: **Performing**: Periode van stabiliteit en prettige samenwerking.

Laatste weken: **Adjourning**: Groepsleden beseffen dat het einde van de groep nadert.

De fase van forming, norming en storming worden benut om vanuit de gezamenlijke waarden de schoolregels aan te leren en te komen tot internalisering. In deze weken wordt ook het sociale gedrag van de leerlingen geobserveerd. De observatie wordt rond de herfstvakantie vastgelegd in het leerlingvolgsysteem ZIEN!. Onze volgende stap zal zijn: de duiding van de observatiegegevens uitwerken tot een 'groepsplan gedrag' waarin doelen worden gesteld die pro sociaal gedrag van de groep als geheel en zo nodig individuele leerlingen afzonderlijk beogen.

3.2.2 Rol van de leerkracht bij groepsvorming

Bij het vormen van een positieve groep speelt de leerkracht een belangrijke sturende rol.

Onder een positieve groep verstaan we een groep waarin:

1. Er een zekere mate van groepsverantwoordelijkheid is. Kinderen voelen zich verantwoordelijk voor zichzelf en de ander. Er is bereidheid om elkaar te helpen.
2. Er wederzijds respect is voor elkaar. Kinderen luisteren naar de ander en durven ook hun eigen mening te geven (ook als dit een afwijkende mening is).
3. Er wordt samengewerkt om een bepaald groepsresultaat te behalen. Vooral spontaan samenwerken wordt gestimuleerd. Onderlinge concurrentie wordt afgewezen.
4. Evenwichtige besluitvorming plaatsvindt. Besluiten worden gezamenlijk genomen en niet door één of enkele leider(s). Er wordt ook rekening gehouden met wensen of meningen van de enkeling.
5. Leerlingen in staat zijn op de juiste wijze met conflicten om te gaan. Problemen en ruzies worden uitgepraat en opgelost.

De leerkracht anticipeert proactief op de fasen van groepsvorming. De taken van de leerkracht hierbij zijn:

1. Voorbeeldgedrag tonen. Wat de leerlingen de leerkracht zien doen is van groot belang voor hun gevoel van veiligheid en voor hun eigen gedrag.
2. Zorgen dat de regels voor iedereen duidelijk zijn. Tot op zekere hoogte kunnen de leerlingen betrokken worden bij het opstellen van de regels. Vooral veel samenbindende en teamgeest bevorderende opdrachten geven. Juist geen wedstrijden of concurrentie bevorderende activiteiten.
3. Bevorderen van bewustwording van positieve normen. Bij de activiteiten die in de eerste schoolweken worden gedaan wordt steeds nabesproken hoe het gegaan is en daarvandaan worden de grondregels opgebouwd.

N.B. Kleuters zijn wat minder gericht op het groepsgebeuren en spelen en werken vooral naast elkaar. Hier kan wel met eenvoudige werkvormen of spelletjes de samenwerking worden bevorderd.

Om positieve groepsvorming te laten plaatsvinden, voeren we ten minste de volgende activiteiten uit:

1. De leerkrachten besteden nadrukkelijk aandacht aan het vormen van een positieve groep waarin veilig geleefd en geleerd kan worden. Daarom vinden we het van belang dat in de eerste dagen/weken veel aandacht wordt geschonken aan groepsvorming en afspraken en routines. Veel dingen zijn dan nog (positief) te sturen. Voor kinderen zijn veel dingen nieuw en onzeker. Het is van belang dat deze dingen snel duidelijk voor hen worden. Kinderen weten dan wat ze aan de leerkracht en hun medeleerlingen hebben.
2. In de eerste week van een nieuw schooljaar en van een nieuw kalenderjaar wordt er extra tijd gereserveerd voor activiteiten in het kader van groepsvorming. Om deze activiteiten goed in te plannen, worden ze opgenomen in de weekplanning. Zie 3.2.1
3. Alle leerkrachten hebben een mapje met informatie over de verschillende fasen van groepsvorming. Dit willen we nog uitwerken naar een soort draaiboek voor groepsvorming. Ze hebben het boek Energizers 2 gekregen. In de orthotheek staan ook Energizer 1,2 en 3. Het boekje "de groene spelen"

staat er ook. Verder staat er veel informatie bij leerteam gedrag in de map leerkrachten. Op internet is er veel te vinden op de site Klasse(n)kracht.

4. Voor kinderen die nieuw (vanaf een andere school) bij ons op school komen is het van belang dat ze zo snel mogelijk hun nieuwe groep, de school en de leerkrachten leren kennen.

3.23 Voorkomen en tegengaan van pesten

De samenvatting van Gods geboden is, zoals verwoord in onze visie, God liefhebben boven alles en de naaste als onszelf. Dit willen we in woord en daad overdragen op onze leerlingen. Ieder mens is een schepsel van God en verdient daarom respect. Het is fijn als ouders regelmatig aan hun kinderen vragen of zij en ook andere kinderen zich prettig voelen op school. Wij stellen het zeer op prijs als ouders bij signalen van pesten dit melden. Zo kunnen leerkrachten samen met ouders problemen als pestgedrag tijdig oplossen en misschien zelfs voorkomen! Door de zondeval zijn wij van nature geneigd tot het kwade. Maar dat betekent niet dat we anderen mogen pesten. Onze zorg gaat uit naar de betrokkenen. Voornamelijk naar het gepeste kind, maar ook naar de pester.

Bij pesten handelen we als volgt:

1. Een pestgeval wordt in de team of bouwvergadering besproken, zodat alle personeelsleden hiervan op de hoogte zijn. De leerkracht kan een situatie voorleggen aan de gedragsspecialisten. Dit team zal samen met de betrokken leerkracht de situatie bespreken.
2. Er komt een gesprek met de gepeste leerling.
3. Er komt een gesprek met de pester en eventuele meelopers.
4. Er komt een gesprek met de ouders van de gepeste leerling.
5. Er komt een gesprek met de ouders van de pester.
6. Indien nodig komt er een gesprek met de klas.
7. Indien nodig, bijvoorbeeld als een kind vaker gepest wordt, worden de ouders van de andere leerlingen uit de groep geïnformeerd.
8. De pester krijgt een leerzame, gepaste straf.
9. Meerdere gesprekken met betrokkenen volgen in die weken daarna.
10. Contactmomenten worden als dat mogelijk is, afgebouwd. Een periode van observeren volgt. Negeren van zowel het gepeste kind als de pester, is niet de bedoeling.

Als team willen we samen met ouders ervoor zorgen dat kinderen een goede tijd op school zullen hebben, met als gulden regel: behandel een ander zoals je zelf behandeld wilt worden. Dit is verder uitgewerkt in ons pestprotocol zie algemeen/leerkrachten/protocollen/pestprotocol

Pesten komt op elke school en in elke klas voor. Ook buiten de school, op weg van school naar huis, thuis of op een sportclub wordt gepest. Het is goed om in de klas te praten met leerlingen over wat pesten is, wat pesten met iemand doet, hoe je elkaar kunt helpen en hoe je hulp kunt vragen als je met pesten te maken hebt; dit helpt leerlingen pestsituaties te duiden en escalatie te voorkomen. In de 6^e schoolweek na de zomervakantie organiseren we een speciale themaweek over pesten. De gedragsspecialisten komen in alle klassen Van 3 t/m 8 en geven voorlichting over pesten en wat het uitwerkt. Ook worden er dan schoolbreed lessen gegeven rond dit thema. Ook de ouders proberen we hier dan bij te betrekken. Bijvoorbeeld door het organiseren van een ouderavond waarop met ouders besproken wordt wat geregeld is binnen de school om pesten te voorkomen en aan te pakken en welke rol ouders hierbij hebben. Binnen het lerarenteam is het goed te bespreken hoe je signalen van pesten herkent en wat vervolgens vervolgstappen zijn. Elke leerkracht weet dat pesten niet mag.

Maar hoe ga je om met een leerling die bijvoorbeeld tijdens de gymles de kleding van een klasgenoot verstopt? Mag je dit zien als grap? Wanneer is het pesten? En hoe communiceer je onderling, naar ouders en leerlingen welke afspraken er zijn gemaakt? Waar kunnen zij terecht als zij met pesten te maken krijgen? De gedragsspecialisten proberen regelmatig dit onderwerp aan de orde te laten komen.

3.2.4 Sociale veiligheidscoördinator als vast aanspreekpunt en verantwoordelijke

Onze coördinator is belast met de volgende twee hoofdtaken:

- Coördinatie van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten op school, en
- Fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.

Deze twee hoofdtaken kunnen we verder onderverdelen in de volgende taken:

- Coördinatie van het beleid
 1. Opstellen en onderhouden van het sociaal veiligheidsbeleid;
 2. Op de hoogte blijven van actuele ontwikkelingen rondom sociale veiligheid en de schoolleiding gevraagd en ongevraagd daarover informeren;
 3. Geven van voorlichting aan collega's op het gebied van de structurele aanpak van pesten, bijvoorbeeld tijdens teambijeenkomsten.
- Uitvoering van het beleid
 1. Aanspreekpunt voor collega's met betrekking tot specifieke vragen over pesten;
 2. Aanspreekpunt voor leerlingen die gepest worden, willen praten over een situatie of vragen hebben;
 3. Aanspreekpunt voor ouders die vragen hebben over de veiligheid van hun kinderen.

In de adressenlijst van leerkrachten staat van iedere werknemer de taak die hij of zij heeft op school. In de nieuwsbrieven wordt regelmatig een stukje van de gedragsspecialisten geplaatst waarin zij aangeven dat zij aanspreekpunt zijn.

In de 5^e schoolweek, themawEEK pesten, gaan de gedragsspecialisten groep 3 t/m 8 langs om informatie te geven over pesten en plagen. Ze vertellen de kinderen ook dat, als er peestsituaties zijn dat bij hen te melden.

HOOFDSTUK 4

Metten en verbeteren schoolveiligheid

4.1 Monitoring

Zelfevaluatie

Voor zover het 'metten' van sociale veiligheid objectief meetbaar is, gebeurt dat als onderdeel van de volledige kwaliteitscyclus. Door het gebruik van het kwaliteitssysteem, ZIEN! Wordt zichtbaar hoe de verschillende betrokkenen bij school de sociale veiligheid waarderen.

Na afname van de vragenlijsten, bekijkt zowel de schoolleiding als de sociale veiligheidscoördinator dit filter en zet verbeterpunten naar aanleiding daarvan in gang. Samengevat komt het erop neer dat de monitoring jaarlijks moet worden uitgevoerd en een representatief beeld van de school moet geven."

In **bijlage 2** staat de registratie van de laatste schooljaren. Te beginnen bij schooljaar 2017 -2018.

Tevredenheidspeiling

Zoals beschreven wordt het planmatig handelen deels bepaald door feitelijke observaties aan de hand van ZIEN! Deze observaties gebeuren rond de herfstvakantie en zijn bedoeld om het sociaal-emotioneel functioneren van de groep in beeld te brengen.

Je kunt de lijst op 2 manieren invullen. Per leerling of per stelling. De voorkeur is om het per stelling te doen. Dat is wat objectiever.

De eerste 8 stellingen gaan over betrokkenheid en welbevinden. Die **moeten** voor alle leerlingen ingevuld worden.

De andere stellingen gaan over sociale vaardigheden en kunnen je veel info over de leerlingen opleveren. Deze **mag** je invullen, is nog niet verplicht.

Als je ziet dat de leerling rood of oranje scoort bij de eerste 8 dan **moet** je wel de hele lijst invullen.

Ook wordt er in die periode een sociogram van de groep gemaakt. Het is de bedoeling dat daar d.m.v. het groepsplan gedrag op wordt geanticipeerd. Dit is nog in ontwikkeling. Bij de kleuters wordt HOREB gebruikt met hetzelfde doel: activiteiten plannen die nodig zijn om de leerlingen te helpen op een bepaald punt.

Om het welbevinden en de betrokkenheid van leerlingen te meten, maken we gebruik van de Leerlingvragenlijst van ZIEN! Het onderdeel 'Leefklimaat' bevraagt leerlingen op pestbeleving en pestgedrag. Deze vragenlijst is betrouwbaar en valide en wordt een keer per schooljaar onder een representatief deel van de leerlingen afgenomen. Het betreft in dit geval de leerlingen van groep 5 t/m 8.

Als onderdeel van deze peilingen willen we ook 2 keer per jaar kindgesprekken plannen. Rond de herfstvakantie en rond de voorjaarsvakantie. Dit alles wordt besproken met de leerkracht en IB'er. En indien nodig kan de gedragsspecialist erbij ingezet worden.

4.2 Incidentenregistratie

Een belangrijk instrument om het gevoerde veiligheidsbeleid te monitoren, is het registreren van incidenten. De aard en omvang van de incidenten is een belangrijke graadmeter van de veiligheid binnen de school. Meten is weten.

Om incidentenregistratie tot een succes te maken, moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Goede communicatie, centrale registratie en analyse van de gegevens zijn daarvan de belangrijkste. Het is belangrijk om duidelijk en overzichtelijk te registreren, zodat bepaalde trends e.d. snel zichtbaar worden. Als er een incident heeft plaatsgevonden noteert met dat in de map voor incidentenregistratie die een vaste plaats heeft in de school. Onderstaand formulier gebruiken we daarvoor

Incidentenregistratie

Naam melder:

Datum incident:

Plaats incident:

Betrokken leerling(en):

Soort incident (code z.o.):

Personen die zijn ingelicht over dit incident: (aankruisen wat van toepassing is)

-Schoolleiding
-Leraar/leraren
-Vertrouwenspersoon
-Intern begeleider
- Externe leerlingbegeleider
- Schoolarts/schoolverpleegkundige/schoolmaatschappelijk werk
- Ouders/verzorgers
- Ambulance
- Politie
- Brandweer
- anders, namelijk:

Omschrijving incident en genomen acties staan vermeld in **Parnassys** bij de jaarnotitie van het betreffende kind.

Incidentcodes

P = Pesten

V = Vernieling

D = Diefstal

Dis = Discriminatie

GOG = Grensoverschrijdend gedrag (sexuele opmerkingen/gedragingen)

VG = Verbaal geweld (schelden, ongewenst taalgebruik)

FG = Fysiek geweld (slaan, schoppen, bijten, vechten etc.)

B = Bedreiging

O = Ongeluk/ongeval

R = Racisme

Registreren is geen doel op zich, incidentenregistratie is een instrument om het veiligheidsbeleid te evalueren en waar nodig bij te stellen. Registratie heeft alleen zin als er periodiek iets met de verzamelde gegevens wordt gedaan. Het analyseren van de cijfers, signaleren van trends en het vertalen daarvan naar beleid, maatregelen en voorzieningen zijn daarom voorwaarden voor een zinvolle incidentenregistratie. Bijkomend voordeel: de schoolbevolking ziet dat het registreren van incidenten effect heeft. De leerkracht registreert in **Parnassys** een incident met een leerling. Er wordt bijgeschreven hoe de aanpak is geweest. En evt. vervolg daarop.

Om te kunnen leren van incidenten is het van belang zicht te krijgen op zaken als:

- De rol van betrokkenen (leerlingen, ouders, leraar/team, mentor, contactpersoon, IB-er, vertrouwenspersoon, directie);
- Het (pedagogisch) handelen dat voorafging aan het incident en dat volgde naar aanleiding van het incident;
- En de lijnen die hierbij gevolgd zijn binnen de organisatie van de school.

De anti-pestcoördinator, bij wie de incidentenregistratie is belegd, zorgt voor een analyse van de gegevens op vastgestelde tijden. Dit kan zijn voorafgaand aan een teamoverleg over het onderwerp sociale veiligheid. Deze persoon doet tevens voorstellen om trends te keren. Deze voorstellen worden tijdens het teamoverleg besproken. De schoolleiding faciliteert de antipestcoördinator zodat deze in staat is te communiceren over de geregistreerde incidenten.

4.3 Protocollen

1. Sociale media (die is opgenomen in het mediabeleid – beschikbaar op website)
2. Internet op school (die is opgenomen in het mediabeleid – beschikbaar op website)
3. Privacy leerkrachten, leerlingen en ouders (die is opgenomen in het privacybeleid – beschikbaar op website)
4. Klachtenregeling (opgenomen op website)
5. Opvang personeel en leerlingen na schokkende gebeurtenis?
6. Omgaan met diefstal en vandalisme?
7. Bij vermoeden van seksuele intimidatie/ misbruik van een leerling door personeelslid/ andere leerling?
9. Medicijnverstrekking AWBR (leerkrachten/Algemeen/ protocollen)
10. Kindermishandeling en huiselijk geweld. Meldcode (zie algemeen/ leerkrachten/protocollen/meldcode)
11. Schorsing en verwijdering van leerlingen. (Zie leerkrachten/algemeen/ protocollen)
12. Kinderen en scheiding. (Algemeen/leerkrachten/protocollen)

Bijlage 1:

Weekschema 2019-2020

Datum	BG		Gym	Sova	Gedrag
	Groep 1/2	Groep 3 t/m 8			
2 sept		OT37	Spel: basisopstelling 1	Activiteiten groepsvorming	groepsvorming
9 sept		OT38	Toestellen: week 1	Activiteiten groepsvorming	groepsvorming
16 sept		OT39	Spel: basisopstelling 2	Activiteiten groepsvorming	groepsvorming
23 sept		OT40	Toestellen: week 2	Activiteiten groepsvorming	groepsvorming
30 sept		OT41	Spel: basisopstelling 3	Themaweek "pesten"	
7 okt		OT42	Toestellen: week 3	Mindset les 1 vanaf groep 4	
14 okt		OT43	Spel: basisopstelling 4	Mindset les 1 vanaf groep 4	Kindgesprekken
28 okt		OT44	Toestellen: week 4	Jezelf presenteren a	Kindgesprekken
4 nov		OT45	Spel: basisopstelling 5	Jezelf presenteren a	
11 nov		TH9	Toestellen: week 5	Jezelf presenteren b	
18 nov		TH10	Spel: basisopstelling 6	Groep 5 t/m 8: invullen ZIEN: leer-en leefklimaat en veiligheidsbeleving	Mon. Soc. Veiligh.
25 nov		TH11	Toestellen: week 6		LVS S-E/sociogr.1 t/m 8
2 dec		TH12	Spel: basisopstelling 7	Opkomen voor jezelf a	LVS S-E/sociogr.
9 dec		A1	Toestellen: week 7	Opkomen voor jezelf a	LVS S-E
16 dec		A2	Spel: basisopstelling 8	Opkomen voor jezelf b	LVS S-E
6 jan		NT19	Toestellen: week 8	Opkomen voor jezelf b	
13 jan		NT20	Spel: basisopstelling 9	Activiteiten groepsvorming	groepsvorming
20 jan		NT21	Toestellen: week 9	Activiteiten groepsvorming	groepsvorming
27 jan		NT22	Spel: basisopstelling 10	Een keuze maken a	
3 febr		NT23	Toestellen: week 10	Een keuze maken b	ZIEN 5 t/m 8 soc. vaardigheden invullen. Leerkracht
10 febr		NT24	Spel: basisopstelling 11	Een keuze maken b	idem
17 febr		OT46	Toestellen: week 11	Samen sp.,samen w. a	kindgesprekken
2 mrt		OT47	Spel: basisopstelling 12	Samen sp.,samen w. a	kindgesprekken
9 mrt		OT48	Toestellen: week 12	Samen sp.,samen w. b	
16 mrt		L1	Spel: basisopstelling 13	Samen sp.,samen w. b	
23 mrt		L2	Toestellen: week 13		Sociogram 1t/m 8
30 mrt		L3	Spel: basisopstelling 14		Sociogram
6 apr		L4	Toestellen: week 14	Ervaringen delen a	
13 apr		Pasen 1	Spel: basisopstelling 15	Ervaringen delen a	
20 apr		NT46	Toestellen: week 15	Dag tegen het pesten. Les volgt	
11 mei		NT47	Spel: basisopstelling 16	Dag tegen het pesten. Les volgt	
18 mei		Hemelv 1	Toestellen: week 16	Aardig doen a	
25 mei		NT48	Spel: basisopstelling 17	Aardig doen a	
1 juni		Pinkst 1	Toestellen: week 17	Complimenten geven. Les volgt	
8 juni		NT49	Spel: basisopstelling 18	Complimenten geven. Les volgt	
15 juni		NT50	Toestellen: week 18	Omgaan met ruzie a	
22 juni		NT51	Spel: basisopstelling 19	Omgaan met ruzie a	

29 juni		NT52	Toestellen: week 19	Omgaan met ruzie b of c	
6 juli		OT50	Spel :basisopstelling 20	Omgaan met ruzie b of c	
13 juli		OT51	Toestellen week 20	Activiteiten groepsvorming	groepsvorming

Bijlage 2

2017-2019

Overzicht schoolgegevens	
Augustinusschool, Ermelo	
Brincode school:	00HA
Schooljaar:	2017-2018
Totaal aantal ingevulde vragenlijsten Leer- en leefklimaat:	109
Aantal leerlingen leerjaar 5-8:	116
Gemiddelde score WB	3,02
Gemiddelde score PB	3,78
Gemiddelde score VB	3,55

	Dat is (bijna) altijd zo	Dat is vaak zo
1. Andere kinderen doen mij pijn.	1,83%	2,75%
2. Andere kinderen schelden mij uit.	1,83%	0,92%
3. Andere kinderen sluiten mij buiten.	1,83%	2,75%
4. Andere kinderen lachen mij uit.	0,92%	2,75%

Benchmarkgegevens september 2018

Tabel 1		
<i>Benchmarkgegevens op schoolniveau van de gemiddelden per categorie</i>		
Categorie	M	SD
Welbevinden	3,14	0,18
Pestbeleving	3,69	0,12
Veiligheidsbeleving	3,49	0,17

Tabel 2		
<i>Landelijk gemiddelde op schoolniveau van de percentages per stelling voor Pestbeleving</i>		
	Dat is (bijna) altijd zo	Dat is vaak zo
1. Andere kinderen doen mij pijn.	1,82%	4,11%
2. Andere kinderen schelden mij uit.	1,76%	4,05%
3. Andere kinderen sluiten mij buiten.	2,10%	4,05%
4. Andere kinderen lachen mij uit.	1,90%	3,55%

PERCENTAGES PER STELLING							
Andere kinderen doen mij pijn.		Andere kinderen schelden mij uit.		Andere kinderen sluiten mij buiten.		Andere kinderen lachen mij uit.	
Dat is vaak zo	Dat is (bijna) altijd zo	Dat is vaak zo	Dat is (bijna) altijd zo	Dat is vaak zo	Dat is (bijna) altijd zo	Dat is vaak zo	Dat is (bijna) altijd zo
0	0	0	0	0	1	0	0
0	2	0	0	0	1	0	2
2	0	1	0	2	0	0	1
0	1	0	1	0	1	1	0
0	0	1	0	0	0	0	0

Analyse n.a.v. van de gegevens:

N.a.v. bovenstaande gegevens hebben we actie ondernomen.

‘Andere kinderen doen mij pijn’ en ‘andere kinderen schelden mij uit’ zitten boven het landelijk gemiddelde.

Om de kinderen wat handvatten te geven om zich daartegen te verweren, hebben we de kleurenposter ingezet.

Groen = voor ieder is het fijn. Ik voel me prettig. **Oranje** = Pas op kleur. Ik voel me niet prettig, ongemakkelijk. Het zou fijn zijn als de situatie verandert. **Rood** = Er wordt een grens overschreden. Je hebt de grens aangegeven maar ze gaan door. Dan mag/ moet je hulp vragen.

Dit wordt door de hele school toegepast. We willen de kinderen leren om niet direct de hulp van de leerkracht in te roepen. Maar er eerst zelf iets van te zeggen. Helpt dat niet dan mag/ moet je hulp vragen.

2018-2019

Overzicht schoolgegevens	
Augustinusschool	
Brincode school:	
Schooljaar:	2018-2019
Totaal aantal ingevulde vragenlijsten Leer- en leefklimaat:	101
Aantal leerlingen leerjaar 5-8:	102
Gemiddelde score WB	3,31
Gemiddelde score PB	3,83
Gemiddelde score VB	3,60

	Dat is (bijna) altijd zo	Dat is vaak zo
1. Andere kinderen doen mij pijn.	0,99%	2,97%
2. Andere kinderen schelden mij uit.	2,97%	0,99%
3. Andere kinderen sluiten mij buiten.	0,99%	0,00%
4. Andere kinderen lachen mij uit.	0,00%	0,99%

Legenda	
	Veld wordt automatisch gevuld
	Door school in te vullen veld
	Lager dan 2 standaarddeviaties van landelijk gemiddelde
	Lager dan 1 standaarddeviatie van landelijk gemiddelde
	Tussen 1 standaarddeviatie hoger en lager dan het gemiddelde
	Hoger dan 1 standaarddeviatie van landelijke gemiddelde
	Lager dan of gelijk aan landelijk gemiddelde
	Hoger dan landelijk gemiddelde

In beide groepen zien we in de loop van het jaar een positieve wending. Het blijft wel nodig om het steeds te benoemen. Wat hebben we samen afgesproken. We hebben een muurtje gezet voor alle negatieve dingen.

Op de laatste studiedag voor de zomervakantie geven we als gedragsspecialisten een workshop groepsvorming. Zodat de leerkrachten na de zomervakantie gelijk daarmee kunnen starten.

2019-2020

Overzicht schoolgegevens	
Augustinusschool	
Brincode school:	00HA
Schooljaar:	2019-2020
Totaal aantal ingevulde vragenlijsten Leer- en leefklimaat:	108
Aantal leerlingen leerjaar 5-8:	108
Gemiddelde score WB	3,29
Gemiddelde score PB	3,80
Gemiddelde score VB	3,53

	Dat is (bijna) altijd zo	Dat is vaak zo
1. Andere kinderen doen mij pijn.	1,85%	0,93%
2. Andere kinderen schelden mij uit.	1,85%	0,93%
3. Andere kinderen sluiten mij buiten.	2,78%	0,93%
4. Andere kinderen lachen mij uit.	1,85%	0,00%

[illegible][illegible]

Analyse n.a.v. de gegevens 2019-2020

De scores WB, PB en VB zijn ietsje naar beneden. Dit betekent dat we moeten blijven werken aan de veiligheid van onze kinderen. De zaken die we ingezet hebben blijven we voor de aandacht brengen. Verschillende leerkrachten geven aan dat ze moeite hebben om de uitkomsten van de vragenlijsten te interpreteren en de goede acties daaraan te verbinden. We nodigen Ernst v. Grol uit. Hij geeft cursussen groepsvorming en traint leerlingen om weerbaarder te worden. We kunnen vragen en casussen inbrengen n.a.v. de uitkomsten van onze observaties. De middag blijkt daar te kort voor te zijn. Maar met het hele team hebben we een leerzame middag. We gaan hier een vervolg aan geven.

Tijdens onze studiedag in februari komt het ook aan de orde. De leerkrachten krijgen van de gedragsspecialisten een aantal casussen. In groepjes worden deze besproken. De opdracht is om samen een plan van aanpak te maken. Omdat wij op school ZIEN gebruiken, is de opdracht om daarin te zoeken naar handeling suggesties. Ook hebben we diverse boeken over gedrag klaargezet. Het was een fijne middag om van elkaar te leren.

Met verschillende kinderen die aangaven dat ze gepest werden hebben we gesprekjes en is ook in de klas geobserveerd wat er daadwerkelijk aan de hand is. Door de sluiting van de scholen is het allemaal wat stil komen te liggen. We hebben het team het advies gegeven om weer met groepsvorming te beginnen als de kinderen weer op school komen. Ook tips hoe ze dat kunnen doen.

We zien ook dat in groep 5 het welbevinden en de veiligheidsbeleving 2 jaar achter elkaar laag scoort. Leerkracht ondersteuning geven. Misschien is het goed om de instructie voor het invullen van de vragen lijst leer-leefklimaat nog duidelijker te doen. Misschien is de vraagstelling niet goed begrepen.